

Medlem om, hvad der er sket ude i Europa, og de Oplysninger, det ærede Medlem kom med derom, var ikke rigtige. Jeg er en meget høflig Mand, og derfor udtrykte jeg mig overfor det ærede Medlem i høflige Vendinger, da jeg første Gang havde Ordet, idet jeg ikke havde Lyst til at sige: Det er forkert, ganske forkert, hvad det ærede Medlem oplyste her i Salen om de europæiske Landes Stilling overfor Selskabet. Men naar det ærede Medlem absolut tvinger mig dertil, og da det er saa sent paa Natten — efter Midnat er man mere op- rigtig end om Dagen, Natten aabner som bekendt Hjertet og gør Tongen friere — saa maa jeg sige til det ærede Medlem, at jeg fandt i hans Tale meget daarlige Oplysninger om Forholdene. Ja, det er muligt, at det ærede Medlem læser anderledes end jeg, men hvad jeg har kunnet finde ud af, er dette, at der intetsteds er sket noget af det, det ærede Medlem sagde var sket. Naar det ærede Medlem sagde, at Østerrig havde ganske uden videre spærret Jernbanesporene for Olieselskabets Vogne, maa jeg have Lov til at oplyse, at dette kan ikke siges at være Tilfældet, for det højeste, man havde gjort, var, at man havde indskrænket det store Olieselskabs Brug af visse Tankvogne paa de østerrigske Baner, hvad man saa meget bedre kunde gøre, som man ikke behøvede at indføre Petroleum, man havde tilstrækkeligt af den, og man brugte den indenlandske Produktion og ikke den fremmede. Det ligner ikke i nogen som helst Henseende, hvad der er og kan være Forholdet her i Landet.

Det ærede Medlem var meget haanlig overfor mig, fordi jeg ikke forstod den socialistiske Idé, og sagde, at jeg havde afvist den paa en ungdommelig Maade. Det smigrer mig unægtelig, at jeg i min Alder skal betragtes som saa ungdommelig, som det ærede Medlem vilde gøre mig til. Men jeg forsikrer, at jeg er ikke uden Kundskab til de Kilder, hvoraf Socialismen er rundet. Jeg kender ganske godt den Litteratur, og det er ingenlunde min Mening at sige, at den socialistiske Idé ikke eksisterer, ikke vinder Fremgang rundt i Verden, ikke er en Idé, som har grebet Tusinder af Mennesker — Millioner maaske —, jeg synes, det ærede Medlem sagde, en Trediedel af Verden var allerede Tilhængere af den socialistiske Tanke; det var maaske lidt for rigeligt i Tal — men for mig er den socialistiske Idé en Art Religion.

Man meddeler de ringe stillede i Samfundet, at der vil komme en Tid, hvor der vil være bedre Kaar for alle. Man fortæller dem, at ved visse Foranstaltninger, som man holder i en vis taaget Ubestemt- heds, vil det lykkes at skabe en Art paradisisk Tilstand her paa Jorden. Det er for mig Religion. Jeg har i og for sig ikke det mindste imod, at Mennesker gribes af religiøse Ideer. Af saadanne er jo alle eller de allerfleste grebne, og den socialdemokratiske Agitation er en religiøs Agitation. Jeg sagde kun, at det Begreb, man kalder den socialistiske Stat, var ingen Sinde, ikke af Socialdemokratiets bedste Mænd, videnskabeligt saaledes oplyst, sat saaledes paa Benene, at man vidste, hvad man havde at holde sig til. Den anden Side af den socialdemokratiske Agitation er ganske simpelt at sige til de i økonomisk Henseende slet stillede, de fattige, de ubemidlede: I kan faa det bedre, rot jer sammen, foren jer, saa faar I det bedre, saa er I en Magt, som kan forhandle paa lige Fod med Overklassen, de rige, de velhavende; og det er jo lykkedes til Fuldkommenhed for Socialdemokraterne mange Steder, ikke mindst i Danmark. Jeg tror neppe, der er noget Land i Verden, hvor Socialdemokraterne er naaede videre i Organisation — hvorfor jeg nærer overordentlig Respekt — og i Partisammenslutning — hvad jeg ogsaa har megen Respekt for, ikke mindst i disse Dage, for det synes jo, at under den berømte Vaabenstilstand slaas Partierne og Partifællerne indbyrdes saa meget som muligt. Det er en Definition af Vaabenstilstand, jeg ikke tidligere har hørt, men nu ser jeg den praktiseret. Jeg beundrer i højeste Grad det fortræffelige Sammenhold, og jeg beundrer Dygtigheden, Veltalenheden og Munterheden hos det ærede Medlem fra Horsens og andre, men det gør ikke, at jeg bedre forstaar, hvad den socialistiske Stat er.

Ja, jeg tør vist ikke blive længere ved. Jeg tilstaar, jeg kunde nok tale noget længere herom; men jeg vender nu tilbage til Petroleumsspørgsmaalet, og jeg siger derom: Jeg tror ikke, der i Øjeblikket er noget at gøre, jeg tror ikke, vi med de Midler, vi — Regering og Rigsdag — har, kan udrette noget for at skaffe Fiskerne billigere Petroleum. Hvis det ærede Medlem har et Forslag derom, begriber jeg ikke, hvorfor han ikke ind- giver det til Tinget og tvinger Regering og Rigsdag til at behandle det. Intet